

RIKKIHAPPO

Päiväys: 28.10.2014

Edellinen päiväys: -

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste****1.1.1 Kauppanimi**
RIKKIHAPPO**1.1.2 Tunnuskoodi**
1677509**1.2.1 Toimialakoodi**
20. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus.**1.2.3 Käyttötarkoituskoodi**
10. Väriaineet
18. Räjähdyksineet
19. Lannoitteet
34. Laboratoriokemikaalit
41. Lääkkeet ja niiden raaka-aineet.**1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**
TAMRO OYJ/Kilotavarat

Katuosoite	Rajatorpantie 41 B
Postinumero ja -toimipaikka	01640 Vantaa
Postiosoite	PL 11
Postinumero ja -toimipaikka	01641 Vantaa
Puhelin	0204 4511
Telefax	0204 45 4665
Y-tunnus	0533965-2
Sähköposti	kilotavarat@tamro.com

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

HUS Myrkytystietokeskus Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki (Huom! Postiosoite on: Myrkytystietokeskus, Meilahden sairaala, B kerros, PL 340, 00029 HUS)
09-471977 tai 09-4711 (keskus)

2. VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

Aine on luokiteltu vaaralliseksi CLP-asetuksen (EY) 1272/2008 mukaisesti.

1272/2008 (CLP)

Skin Corr. 1A, H314

67/548/EEC - 1999/45/EC

C; R35

2.2 Merkinnät

Tuote on luokiteltu ja merkitty EY-direktiivien/GesStoffV-määräysten mukaisesti.

1272/2008 (CLP)

GHS05

Huomiosana **Vaara****Vaaralausekkeet**

H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.

Turvalausekkeet

P260 Älä hengitä pölyä/savua/kaasua/sumua/höyryä/suihketta.

P303+P361+P353 JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE (tai hiuksiin): Riisu saastunut vaatetus välittömästi. Huuho/suihkuta iho vedellä.

P305+P351+P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhdo huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.

RIKKIHAPPO

Päiväys: 28.10.2014

Edellinen päiväys: -

P310 Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.
 P405 Varastoi lukitussa tilassa.
 P501 Hävitä sisältö/pakkaus noudattaen paikallisia/alueellisia/kansallisia/kansainvälisiä määräyksiä.

2.3 Muut vaarat**3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA****3.1 Aineet****3.1.1 CAS/EY-numero ja rek.nro**

CAS-numero 7664-93-9 / EY-numero 231-639-5

3.2 Seokset**Vaaraa aiheuttavat aineosat**

CAS/EY-numero ja rek.nro	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
7664-93-9	231-639-5	Rikkihappo... %		<i>Ainedirektiivi:</i> C; R35 <i>CLP:</i> H314 - Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.

3.3 Muut tiedot

H₂SO₄
 M = 98,08

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Saastunut vaatetus on riisuttava välittömästi.

4.1.2 Hengitys

Jos ainetta hengittänyt on tajuton, hänet on asetettava kylkiasentoon kuljetusta varten.

4.1.3 Iho

Iho pestään välittömästi vedellä ja saippualla ja huuhdotaan hyvin. Toimitetaan lääkärin hoitoon.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Silmät huuhdotaan runsaalla määrällä vettä useamman minuutin ajan pitäen silmäluomet avoimina. Toimitetaan silmälääkärin hoitoon.

4.1.5 Nieleminen

Suu huuhdotaan vedellä ja annetaan vettä juotavaksi. Huolehdittava raittiin ilman saannista. Toimitetaan välittömästi lääkärin hoitoon.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet****5.1.1 Sopivat sammutusaineet**CO₂, kuivakemikaalisammutin tai vesisuihku. Suuremmat tulipalot sammutetaan vesisuihulla tai alkoholeja kestäväällä vaahdolla.**5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuusyistä**

Täysi vesisuihku.

RIKKIHAPPO

Päiväys: 28.10.2014

Edellinen päiväys: -

- 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat**
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
Käytettävä ulkoilmasta riippumatonta hengityssuojainta.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta. ks. kohta 8.2. Suojaamattomat henkilöt pidettävä poissa päästöalueelta.
- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet**
Laimennettava runsaalla määrällä vettä.
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Imeytettävä nestettä sitovalla aineella (hiekkä, piimaa, happoa sitova aine, yleisimeytysaine, sahajauho). Käytettävä neutralointiainetta. Saastunut materiaali on hävitettävä jätteenä kohdan 13. mukaisesti. Huolehdittava riittävästä tuuleutuksesta.
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Aineen turvallinen käsittely, ks. kohta 7.
Henkilökohtaisten suojaimien käyttö, ks. kohta 8.
Jätteiden hävitys, ks. kohta 13.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Erikoistoimenpiteitä ei tarvita, kun ainetta käsitellään asianmukaisesti.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
Varastoidaan astiat tiiviisti suljettuina. Säilytettävä erillään pelkistimistä ja palavista aineista.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö**
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**
- 8.1.1 HTP-arvot**
7664-93-9	Rikkihappo... %	0,2 mg/m ³ (8 h)	1 mg/m ³ (15 min)
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**
Säilytettävä erillään elintarvikkeista, juomista ja rehuista. Saastunut vaatetus on riisuttava välittömästi. Kädet tulee pestä aina ennen taukoja ja työskentelyn päätteeksi. Vältettävä ihokosketusta ja aineen joutumista silmiin.
- 8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**
- 8.2.2.1 Hengityksensuojaus**
Suodattimella P2 varustettu hengityssuojain.
- 8.2.2.2 Käsiensuojaus**
Suojakäsineet. Käsine materiaalin tulee olla ainetta kestävä ja läpäisemätöntä. Suojakäsineiden valinnassa tulee ottaa huomioon läpäisyajat, läpäisevyyskerroin ja kuluminen. Soveltuva käsine materiaali: butyylikumi. Suojakäsineiden valintaan vaikuttaa niiden materiaalin lisäksi myös muut laadulliset ominaisuudet, jotka vaihtelevat valmistajittain. Suojakäsineiden materiaalien läpäisevyys on selvitettävä niiden valmistajalta.
- 8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus**
Tiiviisti asettuvat suojalasit.
- 8.2.2.4 Ihonsuojaus**
Sopiva suojavaatetus.

RIKKIHAPPO

Päiväys: 28.10.2014

Edellinen päiväys: -

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1	Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot	
9.1.1	Olomuoto	Tahmea, väritön liuos.
9.1.2	Haju	Hajuton.
9.1.3	Hajukynnys	Ei määritetty.
9.1.4	pH	Ei määritetty.
9.1.5	Sulamis- tai jäätymispiste	Ei määritetty.
9.1.6	Kiehumispiste ja kiehumisalue	295-315°C
9.1.7	Leimahduspiste	Ei sovellettavissa.
9.1.10	Räjähdysominaisuudet	
9.1.10.1	Alempi räjähdysraja	Ei määritetty.
9.1.10.2	Ylempi räjähdysraja	Ei määritetty.
9.1.11	Höyrynpaine	< 0,01 hPa (20°C)
9.1.12	Höyryntiheys	Ei määritetty.
9.1.13	Suhteellinen tiheys	Ei määritetty.
9.1.14	Liukoisuus (liukoisuudet)	
9.1.14.1	Vesiliukoisuus	Täydellisesti sekoittuva.
9.1.15	Jakautumiskerroin: n-oktanol/vesi	Ei määritetty.
9.1.16	Itsesyttymislämpötila	Ei määritetty.
9.1.18	Viskositeetti	Dynaaminen viskositeetti 23 mPas (20°C)
9.1.19	Räjähävyys	Aine ei ole räjähdysvaarallinen.
9.2	Muut tiedot	
		Tiheys 1,84 g/cm ³ (20°C).

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1	Reaktiivisuus	
10.2	Kemiallinen stabiilisuus	Aine on pysyvä normaaleissa työskentely- ja varastointiolosuhteissa.
10.3	Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus	Laimennettaessa happo on lisättävä veteen, ei koskaan päinvastoin. Vedellä laimennettaessa esiintyy aina voimakasta kuumenemista. Reagoi vahvojen emästen kanssa.
10.4	Vältettävät olosuhteet	Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
10.5	Yhteensopimattomat materiaalit	Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
10.6	Vaaralliset hajoamistuotteet	Ei tiedossa.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1	Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista	
11.1.2	Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys	Syövyttää voimakkaasti ihoa, silmiä ja limakalvoja. Aineen nieleminen syövyttää voimakkaasti suuta ja nielua, lisäksi se voi aiheuttaa haavaumia ruokatorvessa ja vatsalaukussa.

RIKKIHAPPO

Päiväys: 28.10.2014

Edellinen päiväys: -

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Myrkyllisyys**
12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- 12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**
12.2.1 Biologinen hajoavuus
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- 12.2.2 Kemiallinen hajoavuus**
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- 12.3 Biokertyvyys**
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- 12.4 Liikkuvuus maaperässä**
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
Ei sovellettavissa.
- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset**
Ei saa päästää laimentamattomana tai neutraloimattomana viemäriin eikä vedenottoaltaaseen.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**
Ei saa hävittää yhdessä talousjätteiden kanssa. Ei saa päästää viemäriin.
- 13.2 Jätteet jäännöksistä/käyttämättömistä tuotteista**
Hävitetävä voimassaolevien jätehuoltosäädösten mukaisesti.

14. KULJETUSTIEDOT

- 14.1 YK-numero** 1830
- 14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi** Rikkihappo
- 14.3 Kuljetuksen vaaraluokka** 8 (C1) Syövyttävät aineet
- 14.4 Pakkausryhmä** II
- 14.5 Ympäristövaarat**
Ei ole.
EMS-numero: F-A, S-B
- 14.6 Erityiset varoimet käyttäjälle**
Vaaran tunnusnumero 80.
Rajoitetut määrät (LQ) 1 l.
Kuljetuskategoria 2.
Tunnelirajoituskoodi E.
- 14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti**

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
Tiedote on asetuksen (EY) 453/2010 mukainen. Aine on luokiteltu vaaralliseksi CLP-asetuksen (EY) 1272/2008 mukaisesti.
- 15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi**
Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.

RIKKIHAPPO

Päiväys: 28.10.2014

Edellinen päiväys: -

16. MUUT TIEDOT

- 16.1 Muutokset edelliseen versioon**
Uusi tiedote.
- 16.3 Tietolähteet**
Valmistajan käyttöturvallisuustiedote.
- 16.5 Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista**
R35 Voimakkaasti syövyttävää.
H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.
- 16.8 Lisätiedot**
Kohdassa 1.3.1 mainittu yhtiö.